

КОпія 1

справа № 991/558/24
провадження № 22-а/991/8/25
Головуючий в I інстанції – Галабала М.В.
Суддя-доповідач: Никифоров А.С.

**ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА**

**ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

22 квітня 2025 року

м. Київ

Колегія суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду у складі:

головуючого Никифорова А.С.,
суддів: Павлишина О.Ф.,
Чорної В.В.,

секретар судового засідання Стойка К.М.,

за участі:

представника відповідача - адвоката Кравця Р.Ю.,

представника Міністерства юстиції України – Гречки А.О.,

розглянула апеляційну скаргу представника відповідача Богуслаєва Вячеслава Олександровича - адвоката Кравця Ростислава Юрійовича на ухвалу Вищого антикорупційного суду від 28.02.2025 про відмову у відкритті провадження за заявою про перегляд за нововиявленими обставинами,

ВСТАНОВИЛА:

1. Короткий зміст

та мотиви рішення суду першої інстанції

Рішенням Вищого антикорупційного суду від 18 квітня 2024 року частково задоволено адміністративний позов Міністерства юстиції України до Богуслаєва В.О., Кононенка П.І., треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача: Богуслаєв О.В., Богуслаєва О.О., Богуслаєв В.О., Богуслаєв П.О., Богуслаєв С.О., Богуслаєва В.О., Кононенко А.П., Зикін О.В., ТОВ «ЗОЛОТА АЙСТРА», ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «МОТОР-ГАРАНТ», ТОВ «ІННОВА», ТОВ «ВІННИЦЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ЗАВОД», ТОВ «ВЕРТОЛЬОТИ МСБ», АТ «МОТОР-БАНК», ПП «АЗОВ ТРЕЙД-ХХІ», ТОВ ФІРМА «ЖЕКОН», ТОВ «ПЕРСПЕКТИВА – ВИСОКІ ТЕХНОЛОГІЇ», ПрАТ «Промзапал», ТОВ «Південно-Східний зерновий термінал», про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» та стягнення в дохід держави активів, що належать відповідачам, а також активів, щодо яких відповідачі можуть прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Постановою Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 25 червня 2024 року зазначене рішення Вищого антикорупційного суду залишено без змін.

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 28.02.2025 відмовлено у відкритті провадження за заявою представника відповідача Богуслаєва В.О. – адвоката Кравця Р.Ю. про перегляд за нововиявленими обставинами судового рішення від 18.04.2024 у справі № 991/558/24 за позовом Міністерства юстиції України до Богуслаєва В.О. та Кононенка П.І.

Наведене рішення суд мотивував тим, що викладені заявником обставини не відповідають ознакам нововиявлених обставин у розумінні п. 1) ч. 2 ст. 361 КАС України та не можуть бути підставами для перегляду судового рішення, а зміст заяви суперечить вимогам ст. 364 КАС України. Суд дійшов висновку, що представник відповідача шляхом подання заяви про перегляд рішення суду за нововиявленими обставинами фактично намагається заперечити обставини, які були установлені судом у вказаному рішенні з посиланням на нові докази, які були здобуті значно пізніше ухвалення остаточного рішення у справі. Оскільки аргументи, з якими заявник пов'язує наявність нововиявлених обставин для цієї справи, не можуть бути підставою для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами, у відкритті провадження було відмовлено.

2. Короткий зміст вимог та узагальнені доводи апеляційної скарги

Посилаючись на порушення судом першої інстанції норм матеріального та процесуального права, представник відповідача Богуслаєва В.О. – адвокат Кравець Р.Ю. в апеляційній скарзі прохає ухвалу ВАКС від 28.02.2025 скасувати та постановити нову, якою відкрити провадження за його заявою про перегляд рішення за нововиявленими обставинами.

В обґрунтування апеляційної скарги зазначає, що оскаржувана ухвала прийнята колегією суддів в порушення приписів ч.2 ст.366 КАС України, оскільки мала бути постановлена суддею-доповідачем одноособово.

Зазначає, що як на нововиявлену обставину він посилався на обставини, що впливають із відповіді Китайської корпорації авіаційних технологій «Талі» № 2025-1 від 03.01.2025, а саме, що усі предмети поставок, що відбувались у Китайську народну республіку, в ній і залишились та були використані за своїм призначенням на території КНР. Висновок суду про те, що наведена обставина не є нововиявленою, є помилковим.

Крім того, відомості, що впливають зі змісту зазначеної відповіді, підтверджують той факт, що обговорення, які були наявними в матеріалах справи та зафіксовані в матеріалах НСРД, не мали фактичного продовження. Дії Богуслаєва В.О. не спричинили жодних негативних наслідків для держави та її інтересів, що виключає підстави для застосування до нього санкції, передбаченої п.1-1 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про санкції».

Невідповідність висновків суду, що отримана відповідь є новим доказом, спростовується тим, що поставки відбувались у 2022 році, існували як на момент розгляду справи, так і задовго до неї, однак з об'єктивних причин такі обставини не були відомі Богуслаєву В.О., який, починаючи з жовтня 2022 року, перебуває у КП «Київський слідчий ізолятор».

3. Короткий зміст відзивів на апеляційну скаргу.

Правом на подання відзиву на апеляційну скаргу учасники справи не скористались.

4. Узагальнений виклад позицій учасників апеляційного провадження.

У судовому засіданні представник відповідача Богуслаєва В.О. - адвокат Кравець Р.Ю. підтримав апеляційну скаргу, наполягав на її задоволенні. Пояснення надав аналогічні доводам апеляційної скарги.

Представник Міністерства юстиції України Гречка А.О. прохала апеляційну скаргу залишити без розгляду, оскільки наведені в заяві відомості не є нововиявленими обставинами.

Інші учасники провадження та їх представники про час та місце розгляду апеляційної скарги повідомлені належним чином, в судові засідання не прибули, про причини неявки суд не повідомили. З підстав, передбачених ч.3 ст.368, ч.2 ст.313 КАС України, апеляційну скаргу розглянуто за відсутності таких учасників.

5. Мотиви суду.

Суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними у ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги. Суд апеляційної інстанції не обмежений доводами та вимогами апеляційної скарги, якщо під час розгляду справи буде встановлено порушення норм процесуального права, які є обов'язковою підставою для скасування рішення, або неправильне застосування норм матеріального права (ч.ч.1, 2 ст.308 КАС України).

Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами регламентований Главою 3 Розділу III КАС України.

Так, за нововиявленими або виключними обставинами може бути переглянуто судові рішення, яким закінчено розгляд справи і яке набрало законної сили (ч.1 ст.361 КАС України).

Відповідно до п.1 ч.2 ст.361 КАС України, однією з підстав для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами є істотні для справи обставини, що не були встановлені судом та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи.

Пунктом 1 ч.1 ст.363 КАС України передбачено, що заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами з підстави, визначеної п.1 ч.2 ст.361 цього

Кодексу може бути подано учасниками справи протягом тридцяти днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про існування таких обставин.

В свою чергу, п.1 ч.2 ст.363 КАС України встановлено, що заява про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами з підстави, визначеної п.1 ч.2 ст.361 цього Кодексу (з урахуванням положень частини першої цієї статті), може бути подана не пізніше трьох років з дня набрання таким судовим рішенням законної сили.

Частиною 5 ст.366 КАС України передбачено, що суд відмовляє у відкритті провадження за нововиявленими або виключними обставинами у разі, якщо така заява подана до суду після закінчення строку, визначеного частиною другою статті 363 цього Кодексу.

Повноваження суду за результатами перегляду рішення, ухвали за нововиявленими обставинами передбачені ч. 4 ст. 368 КАС України. Так, суд може прийняти одне із наведених рішень: 1) відмовити в задоволенні заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та залишити відповідне судове рішення в силі; 2) задовольнити заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, скасувати відповідне судове рішення та ухвалити нове рішення чи змінити рішення; 3) скасувати судове рішення і закрити провадження у справі або залишити позов без розгляду.

Таким чином, законодавцем передбачена єдина підстава для відмови у відкритті провадження за заявою про перегляд за нововиявленими або виключними обставинами - звернення з такою заявою до суду після закінчення строку, визначеного частиною другою статті 363 цього Кодексу (ч. 5 ст. 366 КАС України).

З заяви представника відповідача Богуслаєва В.О. про перегляд за нововиявленими обставинами рішення Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024 вбачається, що така подана з підстави, передбаченої п.1) ч.2 ст.361 КАС України, а саме за наявності, за твердженням заявника, істотних для справи обставин, що не були встановлені судом та не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою, на час розгляду справи.

Колегією суддів встановлено, що рішення Вищого антикорупційного суду від 18.04.2024, з заявою про перегляд якого звертався заявник, набрало законної сили 25.06.2024 (т.36 а.п. 1-17).

Як зазначає в заяві про перегляд рішення за нововиявленими обставинами представник відповідача Богуслаєва В.О., про наявність обставин, які він вважає нововиявленими, стало відомо з відповіді Китайської корпорації авіаційних технологій «Талі» №2025-1 від 03.01.2025, переклад якої отримано представником відповідача Богуслаєва В.О. 27.01.2025.

Із заявою про перегляд судового рішення від 18.04.2024 за нововиявленими обставинами з підстави, визначеної п.1) ч.1 ст.361 КАС України представник відповідача Богуслаєва В.О.

звернувся до суду через систему «Електронний суд» 21.02.2025 (т.36 а.п.103-109).

Таким чином, заявником був дотриманий строк, визначений п.1) ч. 2 ст. 363 КАС України для подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, що виключало можливість прийняття судом рішення про відмову у відкритті провадження за такою заявою.

Проте, суд першої інстанції, фактично розглянув заяву представника Богуслаєва В.О. про перегляд за нововиявленими обставинами по суті та, встановивши невідповідність викладених у ній відомостей критеріям для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами, замість постановлення одного із рішень, визначених ч.4 ст.368 КАС України, відмовив у відкритті провадження за такою заявою, чим допустив порушенням норм процесуального права.

6. Висновки суду.

У випадках скасування судом апеляційної інстанції ухвал про відмову у відкритті провадження у справі, про повернення позовної заяви, зупинення провадження у справі, закриття провадження у справі, про залишення позову без розгляду справа (заява) передається на розгляд суду першої інстанції (ч. 3 ст. 312 КАС України).

Оскільки за наслідками апеляційного розгляду колегією суддів було встановлено, що ухвала Вищого антикорупційного суду від 24.02.2025 про відмову у відкритті провадження за заявою про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами постановлена внаслідок неправильного застосування норм процесуального права, на підставі ч.3 ст.312 КАС України вона підлягає скасуванню із передачею матеріалів справи на розгляд суду першої інстанції. Водночас, позаяк вимога апеляційної скарги адвоката Кравця Р.Ю. про відкриття судом апеляційної інстанції провадження за його заявою суперечить ч.3 ст.312 КАС України, апеляційна скарга підлягає частковому задоволенню.

Керуючись ст. ст. 312, 317, 321, 322, 369 КАС України, колегія суддів

УХВАЛИЛА:

Апеляційну скаргу представника відповідача Богуслаєва Вячеслава Олександровича - адвоката Кравця Ростислава Юрійовича – задовольнити частково.

Ухвалу Вищого антикорупційного суду від 28.02.2025 – скасувати.

Матеріали справи за заявою представника відповідача Богуслаєва Вячеслава Олександровича – адвоката Кравця Ростислава Юрійовича про перегляд за нововиявленими обставинами рішення Вищого антикорупційного суду від 18 квітня 2024 року у справі № 991/558/24 за позовом Міністерства юстиції України до Богуслаєва Вячеслава Олександровича та Кононенка Петра Івановича, треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета

спору на стороні відповідача: Богуслаєв Олександр Вячеславович, Богуслаєва Олександра Олександрівна, Богуслаєв Вячеслав Олександрович, Богуслаєв Петро Олександрович, Богуслаєв Серафим Олександрович, Богуслаєва Віра Олександрівна, Кононенко Андрій Петрович, Зикін Олексій Віталійович, ТОВ «ЗОЛОТА АЙСТРА», ТДВ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «МОТОР-ГАРАНТ», ТОВ «ІННОВА», ТОВ «ВІННИЦЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ЗАВОД», ТОВ «ВЕРТОЛЬОТИ МСБ», АТ «МОТОР-БАНК», ПП «АЗОВ ТРЕЙД-ХХІ», ТОВ ФІРМА «ЖЕКОН», ТОВ «ПЕРСПЕКТИВА – ВИСОКІ ТЕХНОЛОГІЇ», ПрАТ «Промзапал», ТОВ «Південно-Східний зерновий термінал», про застосування санкції, передбаченої п. 1-1) ч.1 ст. 4 Закону України «Про санкції», - передати на розгляд суду першої інстанції.

Постанова набирає законної сили з дати ухвалення та може бути оскаржена до Верховного Суду в порядку і строки, встановлені статтями 329, 331 КАС України.

Повний текст постанови складено 24 квітня 2025 року.

Головуючий

Судді

Handwritten signatures of the court members.

А.С. Нікітченко

О.Ф. Жавлицький

В.В. Чорна

